

**การจัดการความรู้ เรื่อง “การบริหารหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา และ
การจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาที่เพิ่มประสิทธิผลที่ดีแก่ผู้เรียน”**

เทคนิคการจัดการความรู้: การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เล่าประสบการณ์และสรุปร่วมกันระหว่างอาจารย์ในคณะ

ผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้: อาจารย์คณะเภสัชศาสตร์ จำนวน 25 คน

วันแลกเปลี่ยนเรียนรู้: วันจันทร์ที่ 30 กันยายน 2556

สถานที่: ห้องประชุมลานไม้หอม

วาระ: การสัมมนาการเรียนการสอนสำหรับปีการศึกษา 2/2556

จัดโดย: ฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะเภสัชศาสตร์

สรุปได้แนวปฏิบัติที่ดี ใน 2 ประเด็นดังนี้

**1. แนวปฏิบัติในการเพิ่มจำนวนกลุ่มเป้าหมายในการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ให้สนใจและสมัครเข้า
ศึกษาในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาได้ตามจำนวนกำหนด**

- จัดทำแผ่นพับ โปสเตอร์ ที่รูปลักษณ์น่าสนใจตามลักษณะกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น
- เพิ่มเนื้อหาในแผ่นพับ/โปสเตอร์ ในการประชาสัมพันธ์ดังต่อไปนี้
 - การมีทุนในการทำวิจัยให้นิสิตทุกคน
 - การยกเว้นค่าธรรมเนียมและค่าเล่าเรียน สำหรับอาจารย์แหล่งฝึก
 - ข้อมูลนิสิต/บัณฑิตของคณะที่ได้รับรางวัลต่างๆ เช่น จากการนำเสนอผลงานวิจัยในเวทีวิชาการ
 - รูปบัณฑิตที่ประสบความสำเร็จในการเรียน พร้อมข้อความหรือคำพูดแสดงความประทับใจที่มีต่อหลักสูตร
 - การมีทุนศึกษาดูงานในต่างประเทศ และ ทุนนำเสนอผลงานวิจัยในการประชุม ญ ต่างประเทศ
- รูปแบบประชาสัมพันธ์ที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ชัดเจน เช่น การทำ Road show ประชาสัมพันธ์หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษานอกสถานที่ ผ่าน การประชุม พบส. ระดับจังหวัด หรือการประชุมแพทย์แผนไทย (ทั้งระดับมหาวิทยาลัย ระดับประเทศ) และการจัดประชุมของคณะเทคโนโลยี และประชุมของภาควิชาวิทยาศาสตร์เคมี (มมส.)
- เพิ่มและสนับสนุนอาจารย์ในคณะให้มีศักยภาพและเป็นที่ยอมรับ จากหน่วยงานด้านวิจัยระดับประเทศ ดังเช่น การได้รับทุนวิจัย จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (สวก.) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) หรือ สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) เพื่อเพิ่มความมีชื่อเสียงและความเชื่อมั่นให้กับผู้สนใจสมัคร
- เพิ่มการสนับสนุนจำนวนทุนศึกษาดูงานหรือทำวิจัยในต่างประเทศสำหรับนิสิต
- ประกาศทุนสนับสนุนการศึกษาต่อให้แก่อาจารย์ประจำแหล่งฝึกคณะ โดยจัดให้เป็นโควตา สำหรับการยกเว้นค่าธรรมเนียมและค่าหน่วยกิต ปีละหนึ่งทุน
- กรณีที่มีผู้มาสมัครจำนวนมาก แต่ไม่เข้ามาสอบ ให้ดำเนินการติดตามปัญหาที่เกิดขึ้นถึงสาเหตุของการเข้ามาสอบแล้วไม่มาเรียน เพื่อหาสาเหตุและนำมาวางแผนแนวทางแก้ไขในระดับที่คณะฯสามารถดำเนินการได้ต่อไป

- จัดเวลาให้นักศึกษาได้วิพากษ์หลักสูตรในแต่ละเทอมว่าสอดคล้องกับสิ่งที่เขาคาดหวังหรือต้องการก่อนมาเรียนหรือไม่อย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

2. แนวทางการจัดการเรียนการสอน และการดูแลนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาให้เรียนจบได้ภายในเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

- การเลือกหัวข้อทำวิจัย/วิทยานิพนธ์ของนิสิตควรเป็นงานที่นิสิตเข้าใจและสนใจจะเรียนรู้ เช่น เป็นงานที่สอดคล้องกับงานประจำ (concept R2R) เพื่อให้สามารถพัฒนางานประจำที่นิสิตปฏิบัติงานอยู่ได้ หรือเป็นหัวข้อใหม่ๆ ที่นอกเหนือจากงานประจำ เป็นงานวิจัยเชิงระบบ สุขภาพ เพื่อให้นักศึกษาได้มีการเรียนรู้และพัฒนาทักษะการทำวิจัยทั้งมุมมองเชิงลึกและมุมมองเชิงกว้างอย่างเป็นระบบ
- ให้นักศึกษาได้เลือกทำวิจัย/วิทยานิพนธ์ในหัวข้อที่ตนเองถนัดและมีความสุขในการทำวิจัย
- การที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้รับทุนวิจัยจากแหล่งทุนภายนอก ซึ่งมีการกำหนดกรอบเวลาในการทำวิจัยให้สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด จะเป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งช่วยให้กระตุ้นให้นักศึกษาทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนดได้ระดับหนึ่ง ดังนั้นจะต้องสนับสนุนให้อาจารย์ขอทุนวิจัยจากแหล่งทุนวิจัยภายนอก
- ความรับผิดชอบและความมีวินัยส่วนบุคคลของนิสิตเอง มีส่วนสำคัญในการทำให้ตนเองสามารถจบการศึกษาได้ตามเวลาที่กำหนด ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องกระตุ้น ส่งเสริมและมีบทลงโทษในประเด็นนี้ให้มาก
- การมีผู้เชี่ยวชาญภายนอกที่สามารถประเมินคุณค่าของงานวิจัย/วิทยานิพนธ์และการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์และต่อยอดมาช่วยแนะนำและวางแผนการวิจัย จะทำให้การวางแผนงานวิจัยครบถ้วนและสมบูรณ์ และมีโอกาสสำเร็จมากยิ่งขึ้น
- อาจารย์ที่ปรึกษาควรให้แนะนำ เพื่อให้นักศึกษาวางแผนการตีพิมพ์ผลงานวิจัยให้ได้ตามเกณฑ์ของบัณฑิตศึกษาก่อนการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ และการให้คำแนะนำอย่างเป็นขั้นเป็นตอนร่วมกับเจ้าหน้าที่บัณฑิตศึกษาของคณะ
- การสร้างความสัมพันธ์ที่ดี การสื่อสารที่ดี (ที่ไม่เป็นทางการมากเกินไป) ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนิสิตเพิ่มการเรียนรู้และทำงานร่วมกันระกว้างอาจารย์และนิสิตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และควรเพิ่มช่องทางการสื่อสารกับนิสิต เช่น สื่อสาร ผ่านทาง LINE, Facebook
- ส่งเสริมให้นักศึกษาสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนิสิตกับบุคลากรในหน่วยงานนิสิตเอง เพราะในการทำงานวิจัย/วิทยานิพนธ์ ต้องการการอำนวยความสะดวก ความร่วมมือ และการช่วยเหลือให้การทำงานและการเก็บข้อมูลวิจัย ณ หน่วยงานของตนให้เป็นไปอย่างราบรื่น
- ในกรณีที่นิสิตมีภาระงานประจำหนักกว่าปกติ หรือมีตำแหน่งบริหารในหน่วยงาน ควรให้กำลังใจนิสิตอย่างต่อเนื่อง มีการตามงานทางโทรศัพท์และนัดพบเพื่อติดตามความก้าวหน้าอย่างน้อยเดือนละสองครั้ง
- การให้ฝ่ายวิชาการหรือประธานหลักสูตรช่วยกำหนดให้นักศึกษาพบอาจารย์ที่ปรึกษาแบบเป็นทางการ (ผู้ประจำที่คณะ) ในระยะเวลาหนึ่งสัปดาห์พร้อมกับรายงานความก้าวหน้าตลอดระยะเวลา 1 สัปดาห์ (โดยมีการทำหนังสือเชิญนิสิตไปยังต้นสังกัด เพื่อไม่ให้เสียวันลา) จะช่วยเพิ่มสมาธิและความตั้งใจในการพัฒนางานวิจัยของนิสิตให้เห็นความก้าวหน้าได้ชัดเจน